

Červenodvorci na Slovensku.

Červenodvorci majú na Slovensku dosť zvláštne a špecifické postavenie. Vyplýva to hlavne z toho, že na Slovensku nemáme svoju vlastnú základňu, svoju liečebňu. A to sa začalo prejavovať hlavne od roku 1993, keď došlo k rozdeleniu Československa. Ale komunitu slovenských Červenodvorcov to už nerozdělilo. Skôr nás to zomklo. Čo je ale veľmi zaujímavé, nemáme žiadne informácie o tom, že po roku 1993, došlo medzi slovenskými Červenodvorcami k recidíve. Všetci sme abstinovali a abstinujeme bez preušenia abstinencie až doteraz.

V roku a po roku 1993 nás bolo na Slovensku okolo 80, možno viac ľudí, ktorí sme medzi sebou kontaktovali a ktorí sme vďaka Červenému Dvoru abstinovali a žili. Začínali sme sa integrovať medzi slovenskú abstinenciu, ak to tak môžem nazvať, čo sa nám aj podarilo a máme teraz už v nej svoje miesto. Čo bol však najväčší problém na Slovensku v tom období, bolo to, že nás nechceli prijímať na posilňovacie liečby, lebo nebola ešte doriešená legaslatíva poisťovní a takisto aj v Čechách, lebo tam si to trebalo všetko zaplatiť. Toto bol vlastne tiež jeden z dôvodov, prečo sme sa začali združovať a vytvárať v rámci Slovenska chránené prestredie, v ktorom sme žili.

Toto sa začalo meniť až po roku 2000 - 2005. V tomto období, po roku 2005 sa už začali vytvárať podmienky s možnosťou absolvovať posilňovacie liečby v niektorých slovenských liečebniach.

Vďaka tomu, že sme sa integrovali do slovenskej abstinencie, tak sme začali navštevovať liečebne na Slovensku, A-kluby, rôzne akcie a stretnutia. Podieľali sme sa na zakladaní, alebo sme boli pri zakladaní viacerých A-klubov, ktoré sú funkčné dodnes. Je zaujímavé, že ani jedného z nás, neoslovila myšlienka AA-klubov. Tá myšlienka AA a štýl, na akej báze sa tieto AA-kluby prezentovali a ako pracovali, to celé bolo pre nás cudzie a neprijateľné. V Červenom dvore nás nastavili do života v abstinencii úplne ináč, ako to tieto kluby prezentovali. Tak sme to tiež obišli a držali sa našej vlastnej cesty. Tým ale tieto AA-kluby neodsudzujem a ani nepotieram, poznám dosť ľudí, ktorým tieto kluby pomohli a pomáhajú a je dobré, že sú, lebo každý má možnosť výberu.

Prvý A-klub na Slovensku, ktorý založili Červenodvorci, je na Východnom Slovensku v Humennom, ktorý aj nesie názov ... KLUS Humenné ... podľa KLUS-u v Červenom Dvore. Klub bol založený 10. novembra/listopadu v roku 1974 za výdatnej pomoci pani Dr. Janky Krokerovej, ktorá v tom čase pôsobila v Červenom Dvore ako stážistka. Janka dokonale preniesla ducha a myšlienku Červeného Dvora do tohto klubu. Dnes už nie je medzi nami. Janka ale bola a aj ostala veľkým symbolom abstinencie pre Červenodvorcov na Slovensku.

KLUS Humenné sa postupne rozdelil do ďalších dvoch miest a to do Sniny a Medzilaboriec. Kluby v Medzilaborciach a v Humennom sú plne funkčné dodnes a obidva majú v názve KLUS. KLUS Medzilaborce dodnes vedie Červenodvorec p. Juraj Skonc. Juraj abstínuje bez prerušenia 38 rokov a je veľmi výraznou a aktívnou osobnosťou slovenskej abstinentskej scény.

O štyri roky neskôr, v roku 1978, bol založený Červenodvorcami druhý klub v Michalovciach, ktorý tiež nesie v názve KLUS Michalovce. Tento klub je taktiež funkčný a aktívny dodnes. Donedávna ho viedol tiež Červenodvorec p. Michal Rimko. vzdal sa už vedenia klubu, ale sedení sa zúčastňuje pravidelne. Michal tiež pôsobil aktívne na slovenskej abstinentskej scéne.

Týmto som chcel len poukázať na to, kedy sa začala písať história Červenodvorcov na Slovensku, ktorej zakladateľkou bola pani Dr. Janka Krokerová. Preto sa nejdem rozpisovať o ďalších kluboch.

Ale jeden ešte spomeniem. KLUS Trnava. Posledný, ktorý bol založený pred 15. rokmi Červenodvorcom p. Jánom Neitzom. Ján abstínuje bez prerušenia 32 rokov a zároveň je aj najkratšie abtinujúcim červenodvorcom na Slovensku. Je to veľmi výrazná osobnosť slovenskej abstinentskej scény. Veľká vďaka Jánovi patrí za to, že nám zase otvoril cestu a dvere do Červeného dvora. A to nielen nám, ktorí sme sa tam liečili, ale aj iným, ktorí to tam chceli len vidieť.

Červený Dvor sa teší už niekoľko rokov veľkej úcte a vážnosti na Slovensku. Veľmi tomu dopomohol aj Ján, ktorý tam doslova organizoval aj skupinové výlety. A samozrejme nesmiem zabudnúť na zjazdy. Tých sa zúčastnilo veľa Slovákov a stále sa tu o týchto zjazdoch v dobrom rozpráva.

A pán Ján Neitz má ešte jedno prvenstvo. Ako jedinému Slovákovi mu bol udelený doživotný titul ... „Priateľ Červeného dvora“ ... ktorý bol Jánovi udelený a podpísaný terajším riaditeľom liečebne pánom MUDr. Jiřím Dvořáčkom.

Slovenská abstinentská scéna sa začala formovať do podoby, ktorá pretrváva dodnes v roku 1993, založením občianskeho združenia „Asociácia klubov abstinetov Slovenska“, v skratke „ASKAS“. ASKAS je zastrešujúcou organizáciou všetkých A-klubov na Slovensku. Ale nie riadiacou. Má svojho prezidenta, viceprezidenta a koordinačný výbor, ktorého členovia sú z rôznych kútov Slovenska. Má svoju verejnú web stránku ... www.askas.sk ... kde sú dohľadateľné adresy všetkých A-klubov na Slovensku, priame kontakty, tel. čísla, a časy a miesta klubových stretnutí. Ale ako som spomínal, ASKAS je reprezentatívna organizácia, ktorá nesmie priamo zasahovať do činnosti A-klubov. Každý A-klub je samostatná jednotka so svojimi vlastnými pravidlami. Ale všetci medzi sebou spolupracujeme.

V súčasnej dobe stojí na čele ASKASU už šiesty prezident, mladý, dynamický, s novými nápadmi, p. Ing. Peter Čelko.

Ja som pôsobil vo funkcii viceprezidenta 8 rokov, počas prezidentovania p. Jána Dudáka, ktorý v tejto funkcii zotrval 14 rokov. Počas celej tejto doby, sme sa snažili ukázať verejnosti, že sme tu. Písali sme do rôznych médií, rozhovory v rádiách, v TV, začali sme spolupracovať so Slovenskou akadémiou vied - SAV, so Slovenskou humanitárnou radou a organizáciami, ktoré pomáhali handicapovaným ľuďom. Taktiež dodnes chodievame po základných a stredných školách, kde nás pozývajú a robíme so žiakmi besedy okolo závislostí. A týmito činnosťami sme sa vlastne začlenili do celej slovenskej spoločnosti. Čo si však najviac vážime počas nášho pôsobenia v ASKAS-e, že sme dva krát dostali pozvanie od vtedy pôsobiaceho prezidenta Slovenskej republiky, p. Ivana Gašparoviča, k jeho návšteve. To už nám signalizovalo, že abstinenci už majú na Slovensku svoje pevné miesto. Takisto veľmi rád spomínam na rozhovory s bývalým premiérom Českej republiky p. Špidlom, bývalým ministrom zdravotníctva p. Adamom, kde som nabral pocit, že v Českej republike je pohľad na túto otázku oveľa otvorenejší a voľnejší.

V rokoch 2003 - 2005 sa začal svojvoľne formovať ešte jeden celoslovenský A-klub, ktorý dostal pomenovanie ... „KOLOTOČIARI“ ... bolo to približne 250 aktívnych ľudí z každého kúta Slovenska, ktorí pravidelne rotovali po celom slovensku. Po všetkých klubových akciách. Samozrejme, neboli sme ohrození, ale Kolotočiari boli všade, kde sa niečo dialo. Dnes je nás ešte aktívnych asi 80-100 ľudí. Treba si ale uvedomiť, že v čase, kedy sme s tým začínali, tak všetci sme boli o 20-30 rokov mladší. Veľmi zaujímavé ale je, že

počas celej existencie Kolotočiarov došlo v tomto spolku len k dvom recidívam. Takže aj Kolotočiari tu zohrávajú veľkú úlohu v prevencii a udržania sa v abstinencii.

Snád' už prišiel čas, aby som sa aj trošku predstavil.

Volám sa František Mateja. V Červenom Dvore som sa liečil v roku 1983 a strávil som tam 4 mesiace. Mal som vtedy 28 rokov. Dnes mám 68 rokov a za sebou 40 rokov neprerušenej abstinencie. 40 rokov úžasného života bez alkoholu. Som pravdepodobne najdlhšie abstinujúcim Červenodvorcom na Slovensku. Chcem len podotknúť, že tu vravím o Červenodvorcoch. Celoplošne máme na Slovensku aj dlhšie abstinujúcich. Asi pred polrokom navždy odišiel pán, ktorý abstinoval 52 rokov.

Ťažko je mne odpovedať na otázku, čo mi dala abstinencia. Môžem povedať len jedno ... dala mi život ... život o akom sa mi ani nesnívalo ...

Červený dvor zohral v mojom živote veľmi veľkú úlohu. Doslova ma previedol životom. 40 rokov mi pomáhal Červený dvor riešiť všetko. Aj situácie, ktoré sa niekedy zdali neriešiteľné. Stačilo sa mentálne preniesť na chvíľu do Červeného dvora, pridať k tomu abstinenciu, nejaké stretnutie so slovenskými Červenodvorcami a zaujímavé, že všetko sa s úsmevom poriešilo. A tých stretnutí bolo veľmi veľa. Aspoň raz do mesiaca sme sa postretávali hocikde na Slovensku. Hlavne tí, ktorí sme sa zaradili aj medzi Kolotočiarov. A takto to vnímame všetci červenodvorci na Slovensku. Niekedy, keď sa začneme niekde rozprávať o Červenom dvore, tak mi vravia, že rozprávam príliš komplikovane o tom, čo pre mňa a pre nás Červený dvor znamená. Dávnejšie som sa to snažil ešte vysvetľovať, ale nedá sa to zhrnúť do jednej vety. Dokonca aj lekári nám vraveli, že sme iní. Ale všade nás radi privítali. Červený dvor nám niečo dal a niečomu nás naučil. Medzi Červenodvorcami sme si nemuseli nič vysvetľovať, všetci sme si dokonale rozumeli. A tak je to správne. Vďaka tomu všetkému sme na Slovensku prežili.

Všetci s úctou a vďakou spomíname na Červený dvor a sme radi, že stále sme jeho súčasťou.

V súčasnej dobe je nás na Slovensku už len asi 26 Červenodvorcov.

František Mateja